Nro 98.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem

w WILNIE V. S. 9 GRUDNIA 1803. ROKU WE SRODĘ

z Petersburga S. V. 27. Listopada

Ekaterynosławskiego półku Kiryssyerów Kommendant. Półkownik Potułów otrzymał rangę G. M. Leibhuzarskiego półku Półkownik Has uwalnia się od służby z mundurem; półku muszkietyerów Nawaginskiego Półkownik Baszyłow.

z Wiednia 3. Grudnia.

X. Mathilda d' Este siostra ś. p X. Modeńskiego umarła w Treviso 19 listopada— W Constantinopolu za zynaią wątpić o porażeniu Abd El Ouhaba, ponieważ nowe o tém rapporta nie przyszły, dawnieysze nie wzmiankuią o mieyscu; czasie zwycięzt w odniesionych. Toż samo rozumieć o spodziewaney ugodzie z Bejami; cóżkolwiek o pomyślnym iey skutku rozumie Porta; powieść Francuzów z Cairu przybyłych i listy z Smirny stan Egiptu maluią opłakany. W drugiey stronie Sułtan z urzędu złożył Baszę Damasku podeyrzanego o porozumienie się z buntownikami Arabskiemi. Basza Belgradzki chce oddalić się na życie spokoyne; o synu zabitego przez Janczarów nie słychać. Rozboynicze kupy zagęszczają się znowu w Tureczyźnie; iedna z pod Semendryi naieżdża granice Bannatu; druga pod Sylistryą zrabowała 3 okręta wiozące Dunaiem Wurtembergskich emigrantów na osadę nad morzem czarném. Naylicznieysza pod Adrianopolem przez Arnautów i Bulgarów zalilona drogi nieprzebyte czyni, miasta i wsie boiaźnią przeraża. W samey nawet stolicy pełno rozruchów z powodu niepomyślnych wiadomości, iakie Dywan odebrał teraz z Egiptu i Arabii. Król Szwedzki z Munich do stolicy naszey wkrótce spodziewany.

z Warszawy 9. Grudnia.

D. 5. na publiczném posiedzeniu przyiacioł nauk, Biskup Wileński i Kawaler Kossakowski czytał uwagi nad literaturą Czeską i związkiem języków Słowiańskich; dzieło gruntownych myśli pełne, iasne, wdziękami krasomowskiemi ozdobione. Przeieżdżaiąc kray Czeski mąż uczony, wolne chwile poswięcił zastanowieniu nad stanem dzisieyszym oświecenia i nauk tego Królestwa, tak mało dotąd znaiomego nawet ościennym. Dwa naybardziey dzieła zwróciły uwagę iego i ku sobie; historia narodowa przez Pelcela, Iiada przez Nieiedlicha, niedawno po Czesku wydane Uwielbiał gorliwość uczonych Czechów w utrzymaniu i zbogaceniu cyczystey mowy i literatury prawdziwie przykładną, która wielu innym za wzór do naśladowania służyć może. Zwłaszcza gdy to iest prawdą od uczonych niezapartą, że w każdym kraiu nauki i gruntowne oświecenie znacznego wzrostu nie wzięły, dopóki cyczystym językiem powszechnie mówić, nauczać, i pisać nie zaczęto. Na témże posiedzeniu doniesiono o pożytecznem dziele uczonego Linde, sł wniku języka Polskiego, iuż dokończonym, ktory onego początek z innemi z iednego szczepu Słowiańskiego pochodzącemi okazuie.

z Londynu 25. Listopada.

Król d. 22 w Izbie wyższey do Parlamentu miał mowę. Po zamknięciu ostatnich obrad waszych, rzekł, pracowałem naybardziey do skutku przywodząc, coście ułożyły mądrze i przezornie na obronę kraiu i dzielne woyny popareie. Dopomogł usiłowaniu moiemuchętnie narod, przezco pomnożyło we mnie przywiązanie, ufność i szacunek. Pokazaliście, że pogrózki nieprzyiacielskie ożywiaią męztwo Anglikom wrodzone; że wszystkie u nas względy ustępuią potrzebie i honorowi, który każe poświęcać wszystko bezpieczenstwu publicznemu w okoliczności niebezpieczney i wielkiey Rozgnieni zgotowaniem domowey obrony, rzuciliśmy jednak okiem na zamorskie dzierżawy nieprzyiacioł. Lucia, Tabago S. Pierre, Miquelon, Demarrary, Essequebo upadły przed naszym orężem. Dzięki za to walecznym woyskom i flottom Anglików. W Irlandyi naczelnicy i agenci ostatniego rokoszu przed sądem iuż staneli; powróciła spokoyność do kraiu. Mam nadzieię, iż oszukana poddanstwo błąd pozna, a porównywaiąc szczęśliwość życia pod opieką wolney konstytucyi, z losem iakiego doznały kraie orężem Francuzkim zaięte, przyłożą się z nami serdecznie do odparcia niesłuszney napaści, która grozi swobodom i niepodległości Królestw Unią połączonych.

Znam i widzę, że duch publiczny żyie w narodzie; dowodzi tego hoyność izby niższey na publiczne potrzeby. Pomnożenie dochodów skarbowych codzień wzrost znaczny biorące przekona ią, że mądre środki obrała, gdy postanowiła dług Koronny iak naymniey powiększać. Bolesny sercu moiemu widok ciężarów, iakie dziś znosi narod; lecz zniesie, nie wątpię, chętnie i odważnie, znaiąc konieczną potrzebę bronienia powagi, zachowania swoiey całości. Z Królem Szwedzkim ugodę podpisałem, tłumaczącą oboiętne wyrazy traktatu 1661. r. przeczytawszy ią uyrzycie, że zachowuiąc nasze przywileie na morzu, gruntuie się na wzaiemney korzyści, pokóy i zgodę między dwóma narodami utwierdza. W trudney z Konsulem walce starać się będę wypełnić świętobliwie powinność moię. Na czele wiernego i mężnego ludu, w sprawie nam wszystkim spólney, stanę gdy każe potrzeba, i dzielić się będę niebezpieczeństwem, w obronie konstytucyi, religii, prawa, wolności. Woysku mężnemu, niezwyciężonym flottom w zupełney ufności oddaię honor Korony, i cokolwiek naydroższego mamy w narodzie. Zaufany w opiece Pana zastępów, mam nadzieię, iż ieśli nad mniemanie omyli nieprzyiaciel straż czuią, a dumne zamysły prowadząc do skutku zuchwale, pośród nas stanie, klęska, zawstydzenie, i sromota iego udziałem będzie; przy nas chwała zwyciężonych trudności, radość oddalonego niebezpieczeństwa, i ten zysk nieśmiertelny, żeśmy przed światem okazali, iak los i niepodległość narodu polega na własney onego sile, odwadze i dostatkach.

W obu izbach iednomyślnemi głosy uchwalono podziękowanie zwyczayne. Umilkły raz pierwszy Oppozycye, ieden tylko Windham ostrzegał, że w Ministrach ufności zupełney nie przystoi zkładać. W tak trunych i zawiłych okolicznościach, mówił, naysmielszy człowiek może zgubić głowę. Rządzący dziś kraiem przy niepospolitém oświeceniu i talentach, nie maią ręki dość silney, ażeby wylew klęsk i nieszczęść, groźny kraiowi odwrócić mogli. Lękaycie się Anglicy! Ich administracya może razem z oyczyzną wziąć koniec; wtenczas będą Ministrowie dla nas, czém był Augustulus dla Rzymian. Fox mówił o pośrednictwie oboiętnych mocarstw, i

niebezpieczném położeniu Irlandyi- Windhamowi nikt nie odpowiedział. — Sidney Smith powrócił do Batawskich brzegów. Blizko Cherburga eskadry nasze zabrały przy lądzie 3 statki nieprzyiacioł nieuzbroione z 30; inne zchroniły się do portu. — Officyer z niewoli Francuzkiey z Bordeaux uciekłszy do Bilbao. z tamtąd powrócił do Oyczyzny, i doniosł, iż G. Augereau pod Bayonne liczy 30 t. żołnierza; że do Irlandyi armią przeznaczył Konsul, dowodem iest zaciąg dobrowolny, a nawet przymuszony Irlandczyków po całey Francyi, wiele zebranych w Paryżu przesłano do obozu W Bordeaux i bliskich portach wiele statków przewozowych uzbroiono.— Do Boulogne ieszcze nie szturmowano; przed kilko dniami G. Dundas był na brzegach Francuzkich, pilnie przypatruiąc się rozłożeniu woysk i bateryi.

W Irlandyi rząd aresztuie podeyrzanych wielu. Admirał Graves wypłynoł do Bantry z nową eskadrą. Cornwallis utrzymał stanowisko swoie przed portem Bresteńskim wśród nawałności iesiennych do dnia 19; dźiś odbieramy wiadomość, że nakoniec wiatry go przymusiły cofnąć się ku naszym brzegom. Jeśli tak iest rozumieć trzeba że nieprzyiaciel korzystać będzie z okoliczności długo oczekiwaney, i pod zagle wynidzie. — Lord Moira otrzymał obywatelskie prawo w Edinburgu; dopóki ten dar był rzadkim, wielką z opinii miał cenę — D. 22 w Plymouth i mieyscach okolicznych straszliwa burza niezmierną szkodę uczyniła w okrętach. — Według ostatnich rapportów, maią w Boulogne Francuzi kilkaset statków na 3 klassy podzielonych; 1 wielkości niosą 100 żołnierza, 6 maytków, 3 działa wody biorą 4 stopy; 2 żołnierzy 70 maytków 5, 2 armaty, wody 3 stopy; ostatnie żołnierza 50 maytków 4, 2 działa, wody 2 stopy. Na brzegi portu blizkie zciąga teraz Konsul więcey 100 t. ludzi; ztąd więc naypodobnieysze do nas wtargnienie. Dawno Admirałowie Angielscy w niwecz obrócić chcieli flottyllę, gdyby tey nie zasłaniały od lądu liczne batterye; dziś o wszelkim iuż attaku mówić przestano.

z Paryża 28. Listopada

Według pierwiastkowego zamiaru być miało 30. Lyceów w Rzpltey; Konsul iuż otworzył 42; 3. w naszey stolicy, inne w Lyonie, Bordeaux Marseille, Rouen, Strasburgu, Bruxelles, Moguncyi, Turinie, Nantes, Versailles, Nimes, Monpellier, Metz, Douay, Besançon, Angers, Liege, Orleans, Caen, Toulouse, Rennes, Amiens, Avignon, Cahors, Bruges, Bonn, Moulins, Alexandryi, Nancy, Grenoble, Nice, Bourges, Limoges, Rhodés, Clermont, Pau, Pontivy, Poitiers. Rozumiemy że na tém nieprzestaiąc, w czasie spokoynieyszym inne otworzyć zechce po wszystkich departamentach, na rozniesienie powszechnego oświecenia po całym kraiu. Na publiczney audiencyi Graf Markow Minister pełnomocny Rossyiski prezentował Konsulowi listy odwołuiące onego z poselstwa; mieysce zastąpi do wyznaczenia następcy Sekretarz Oubril — Minister morski powrócił z podróży do portów; woienny ma wktótce nową tamże przedsięwziąć za którym podobno pospieszy Konsul. Na ostatniey paradzie raz pierwszy widzieć się dał batalion maytków gwardyi; ci innych żołnierzy doskonałą w kierowaniu statków; ciekawy iest widok manewruiących na Sekwanie; wszyscy wiosłem i orężem ognistym opatrzeni, pędzą statek i strzelaią na przemiany. Zbudowane tu szalupy do Rouen zpłynęły; proste są machiny, iak bydź zwykły wszystkie dzieła doskonałe; lepiey iednak okazanie ich dobroci zostawić czasowi.

G. Massena z powszechną radością ziomków wyznaczony Prezydentem Collegium Elektoralnego departamentu Alp nadmorskich w Nice; gdzie w garnizonowym regimencie woysk Piemontskich przed 11. laty był sierżantem. Tu wielbią wszyscy postępek młodzieńca Lavigne. Był Officyerem Bellony korsarza; przy zdobyciu Lorda Nelson okrętu wschodniey kompanii, zabił własną ręką walecznego nieprzyiaciela, i odioł poległemu szpadę ofiarowaną dawniey od rządu za dzieła rycerskie. Odkupić chciała drogo familia; Lavigne honor ceniąc nad pieniądze, szpadę odesłał rodzicom swoim, iako wieczną pamiątkę odwagi synowskiey. Blizko przygorka Hogue flottylla z Granville wysłana Anglików spotkała, i chociaż nieprzyiaciel ogłosił, że całą na skały zapędził i zniszczył, ona przecie w całości zawinęła do Cherburga; tu pomnożona do 65. żaglów do Boulogne wyszła — Radę legionu honorowego wczora zwołano, do wyboru z niey osob do zgromadzenia prawodawców, Trybunów, i kassacyinego Trybunału. Brzegi Sekwany okryte są ieszcze statkami, z których wiele iest ukończonych, inne będą za dni kilka. Sławny Pelage naczelnik w Guadalupie Murzynów z 9. towarzyszami na wolność puszczony za rozkazem Konsula.

Przez Hollandyą odbieramy często pisma Londyńskie. Pełne są paszkwilów przeciw rządowi naszemu, lud zapalaią do powstania na Konsula; twierdzą śmiało że Francuzi nieukontentowani powszechnie; Roialistowie imieniem Graffa d'Artois wołaią o powrót Burbonów; że handel, rzemiosła, rolnictwo, rękodzieła, nauki, upadły bez powstania w Rzpltey. Naybardziey zaś uwielbiaią Generałów, których mniemaią rządowi przeciwnych, Moreau, Massena, Augereau, Lecourbe, zazdrośném okiem patrzących na wyniesienie Murata, Soult, Davoust, Marmont, Mortier, Ney, St.-Cyr, iakby tych imiona nie były zapisane w dzieiach woiennych rewolucyi; ganią łaski świadczone officyerom i półkom, które odprawiły z Konsulem kampanie Włoskie i Wschodnie, iak by ten był nie wart szczegulnego względu, który dał się poznać od innych lepiey, i więcey ucierpiał. Lecz zawsze tak czynił od lat 10. nieprzyiaciel, w zamiarze wzniecenia domowych rozruchów. Wodzom oyczyznę lubiącym nad życie, którzy w iey imieniu tyle zwycięztw odnieśli, podeyrzane są te pochwały. Pamiętamy co zabity w Novi Joubert mawiał: Angielskie pochwały poczytałbym za obmowę, gdyby do mnie były stosowane, i sprawię służąc wiernie Rzpltey, ażebym na przyganę i czernidło zarobił u nieprzyiaciela.

I w Paryżu nie zbywa na śmiesznych baiaiach o Brytanii W; raz mówią że 25 bankierów kantory zamknęło razem; że lud ciśnie się, iuż tłumem do zmiany papierów na gotowizn którey brakneło w całym kraiu; że ochotnicy milicye, pospolite ruszenie kaleczą się i zabiiaią nie umieiąc zażyć ognistey broni, co iest do prawdy podobne; drudzy prawią o nieukontentowaniu głośném X. Gallii, który żąda w armii stopnia wysokiego, iako naywięcey interessowany w obronie korony, dziedzictwa iego; o kłótniach z bratem York wynikłych, o niezgodzie między Ministrami, buntach Szkockich, Irlandzkiém krwi przelaniu, ucieczce tysiącznych ochotników, zagęszczonych chorobach, zpaleniu okrętów wielu. Lecz cóż zaszkodzi nieprzyiacielowi, gdybyśmy niepodobnieysze nawet powieści rozniesli o stanie iego? Rzecz pewnieyszą powiemy że narod Angielski lęka się ogromnego podwyższenia podatków na rok przyszły, mianowicie od dochodu. Nagła potrzeba wszystko wymówić powinna, mianowicie u Francuców, którzy o iakich ofiar nie czynili w rewolucyi dla zbawienia oyczyzny! Lecz Anglików przeraża proiekt rozwlekły, nie iasny, klassyfikacya maiątków i dochodu nieskończona, i wielorakie myśli rządowey tłómaczenie, które nowego coraz obiaśnienia potrzebuie, rzecz zaś czyni bardziey niewyrozumianą.

Lud cały pod bronią, lecz rozsądni obywatele wyznaią, ze te tłumy nieporządne źle wydawać się będą stanowszy w obliczu regularnych, w boiu zestarzałych woysk Francuzkich. Na ostatnim popisie w Hyde Park liczył Król 20. t. ochotników z Westminsteru i Londynu. Je-

żeli W. Brytania ku obronie swoiey nie postawi nic lepszego nad te i podobne im licznieysze gromady źle umundurowane, gorzey uzbroione, nie ćwiczone i niekarne, stan kraiu tego iuż opłakany, los więcey niż wątpliwy. Bo iuż trudno nie widzieć że między pospolitém rusznem Anglików a Republikantskim żołnierzem tak wielka iest różnica, iaka zachodzi między rządcami narodów nieprzyiaźnych, ze względu na rycerskie dzieła i talenta. Tracą czas drogi kupcy, rolnicy, manufakturzystowie na manewrach. Któżby powiedział przed rokiem, iż Anglicy będą zniewoleni wyrzec się pracy pożyteczney, zabaw i rozrywek, dla utrzymania Malty iedynie. Zapał iest w narodzie, lecz i uwaga ma swoie mieysce. Już pytaią się rozsądni: za co przecie rządwystawia narod na iedni bespieczeńswo zguby chociaz niepewne i dalekie? starcom każe uczyć się żołnierskiego rzemiosła? ażeby nierówny bóy wiedli z ludem twardym od dziecińswa prawie żyiącym w obozach? Za Maltę; takie pytania i odpowiedz sprawuią wrażenie na umysłach gminu, który w Londynie zwykł po swoiemu rozprawiać o politycznych interessach.

Przykład Francyi Anglików łudzić nie powinien. Zdawna Gallowie ochotę mieli do żołnierskiey słuzby; Anglicy lądowey nie cierpią. Królowie nasi zawsze trzymali pod bronią 200. t. a iednak te woyska stare wsparte niezliczoną gwardyą narodową od lat kilku ćwiczoną w dogmu ieacze w pierwszych 2. kampaniach naymu częściey pierzchały. — Francuzi dziś tak dobrze wprawni; pod Gemappes z G. Dumouriez szli w 49. t. przeciw 19. t. Austryaków, i zwyciężyli nie łatwo. Jeśli po wyładowaniu Konsul raz ieden tylko zwycięży, w cóż się obróci Londyn? bank, wszystkie porty, magazyny, zbrodniowie dostatki narodu? wiekiem zbierane. Żaden z Admirałów nie zaręcza przeszkodzić wyładowaniu Francuzów do Irlandyi; 20. t. regularnego żołnierza, z 100. t. Irlandczyków, zaczebwiać mogą Angielski narod. Niedawno szczęśliwy do zazdrości drugim, dziś czuwać niewstańnie musi; miasta przemienił w obozy, konstytucyą w artykuły woyskowe, kupieckie kantory w kommissye kwaternicze. Co los gotuie w przyszłości, któż zgadnie? dla tych panów morza, króluiących w Indyi wschodniey i Ameryce, którzy teraz pośród własney stolicy sporzywać nie mogą bezpiecznie; przebudza mieszkańców naymnieysze wołanie, rozumiejących że iuż dane hasło brać się do oręża na odparcie ląduiącego Konsula. Który przecie z mowcow Parlamentowych zechce przełożyć narodowi stan iego prawdziwy; spokoyność, handel, staro-dawne obyczaie przywróci.

W Dublinie na śmierć skazany Russel naczelnik ostatniego rokoszu. Gdy przysięgli winnym uznawszy, pytali się według zwyczaiu, ieśliby nie miał co mówić na własną obronę, albo też przeciw surowości wyroku; Russel niezmieszany, wymównie i silnie głos podniosł przebiegaiąc pamiętnieysze czynnosci swoie lat ostatnich 13 w życiu domowém i publiczném, i oświadczył że to przypomnienie słodzi iemu smiertelną gorycz, zgon uczyni podobnym do tryumfu. Usprawiedliwił postępki swoie, pokazuiąc że wszystkie wypłynęły z przekonania wnętrznego, dla dobra ziomków i całego narodu. Nakoniec w czułych i przenikaiących wyrazach obrócił mowę do Sędziów; a ten człowiek a ten człowiek który o sobie zapominał iako między umarłemi iuż policzony, zniżył serce i usta do próźb i modłów, ażeby nie dręczono przyiacioł iego Irlandczyków, których przykładem swoim i radą pociągnął do służenia dobru powszechnemu z offiarą własney spokoyności i życia. Zgromił łagodnie Prezyduiący Baron George Russela, że przed Bogiem i oyczyzną wyznać niechce przestępstwa i zostawić lepszego przykładu towarzyszom nieszczęśliwym, nad ten który tyle iuż nieszczęść przyniosł Irlandyi, więcey w przyszłości gotuie; żałował winowaycy mieniąc go członkiem narodu niegdyś szacownym. Lecz Russel słowa iuż nie rzekł, i z wypogodzoną twarzą na śmierć poszedł.

Wszyscy Irlandczykowie do sądu powołani iednogłośnie oświadczaią że z Konsulem żadnego porozumienia nie mieli; owszem gotowi są krew przelać w obronie oyczyzny, gdyby tę nieprzyiaciel podbić zamyślał. Jakoż gdy niedawno rozeszła się pogłoska o wyiściu Francuzkiey flotty; lud gromadnie śpieszył ku brzegom dla odparcia naiezdników. Spodziewać się trzeba, że Francuzi znaydą w Królestwie mniey przyiaciół niż rozumieią. Officyerowie zabrani niedawno w niewolę wyznali, że główne armie Konsula maią lądować w Szkocyi i Irlandyi; ponieważ Republikanci są pewnemi złączenia się wielu Hibernów przychylnych; do brzegów zaś Angielskich fałszywy attak przpuszczą. Takie pogłoski biegaią w Londynie o zamysłach naszych; w Paryżu nic o tém nie wiemy pewnego. Buonaparte częste rozmowy miewa z Admirałem Latouche do następuiącey wyprawy gotuiąc wszystko. Angielski Minister Hawkesbury na dostoyność Para wyniesiony zasiadł w izbie wyższey. Muzeum Napoleona zawiera więcey tysiąca obrazów, naypierwszych malarzów szkoły Włoskiey, Flamadskiey, i Francuzkiey, 250. posągów, bustów starożytnych, 450. rysunków ręki naydoskonalszych mistrzów, wiele naczyń, medalów, osobliwości nayrzadszych.

z Hagi 29. Listopada.

Admirał, Adjutant Konsula Verhuel sam dziś z radą stanu i ministrami wgląda naypilniey, ażeby przygotowania do wyprawy kończono; ma być kommendantem flottyli Francuzko-Batawskiey, która się zgromadza do Flessingue. Na czele 9. t. które daiemy, żołnierza kraiowego stanie G. Dumonceau, Crass, Quaita z 6. Półkownikami. Kilka iuż Angielskich statków podczas teraźnieyszey burzy osiadłych na piasku zabraliśmy; zprowadzeni na ląd ieńce ubolewaią, że należeć nie mogą do obrony kraiu swoiego. — Port Malaga zamkneli Hiszpani, nie pozwalaiąc zawiiać nikomu — Rządca Surinam uwiadomiony o zdobyciu Essequebo i Demerary, uczynił wszelką gotowość na spotkanie nieprzyiaciela, ieśliby tę ieszcze osadę chciał podbiiać. Woyska Francuzkie obozem stoiące pod Bruge, maią być z temi złączone które są w okolicach Dunquerque. W Pismach Paryskich czytamy uwagę zastanowienia się godną. Nieprzyiaciel pilnie szuka ieśliby narod który niemiał ochoty dzielić się losem Brytanii W. Straszy Sułtana woyskiem, z Tarentu do Grecyi przeznaczoném; wmawia iemu potrzebę osadzenia Egiptu żołnierzem Angielskim, ażeby Francuzów uprzedzić. Junych namawia żeby nieprzyiacielską wzieli postać względem Rzpltey; każdemu dawną powieść przypomina o ambicyi Konsula, umiarkowaniu Anglików i skromności. Szczęściem dla ludzkości, próżne dotąd zabiegi. Portugallia; Hiszpani, Neapol obrały pokoy; inne mocarstwa znaiąc interes własny, nie potrzebuią rady cudzey. Jest ieszcze nadzieia, iż ustanowione niegdyś prawidła morskiey neutralności nie będą zatarte na wieki.

z Medyolanu 21 Listopada

W Madrycie ogłoszono edykt nakazuiący fundusze pobożne mniey użyteczne obrócić na ratowanie ubogich. Biskupi dochod wybiorą, i zakupować maią żywność i inne potrzeby, które według ich urządzenia rozdane będą po wsiach i miastach. — Przygotowania do morskiey wyprawy w Cadix i drugich portach czynić zaczęto na mocy nowego z Konsulem traktatu, o którym iakoteż Portugalskiey umowie musi wiedzieć Brytańnia W. Flotta Króla Katolickiego iest bardzo liczna; niewiadome przeznaczenie. — W Rzymie umarła córka Hrabiego Montmorin, ostatniego z Ministrów wiernych Ludwikowi 16, któremu służył nie będąc nawet w urzędzie do 10 Sierpnia rewolucyi; życie stracił z ręki okrutnych morderców podczas okropney septembryzacyi.

Córkę odprowadził do grobu dwór cały Ambassadora RPtey Karbynała Fesch. — Chociaż morza oblewaiące. Włochy dziś są napełnione korsarzami, państwo Kościelne iest spokoyne; Konsul ostrzegł Afrykanów, ażeby kray i flaga Oyca S. równie poważali iak Francuzką. — Rząd Włoskiey RPtey dał władzy wykonawczey 5 mill: 200 t. liwrów na budowlę 2 fregat, 12 szalup, i opatrzenie woyska posłanego do Francyi na wyprawę. Summę zebrać kazano z nadzwyczayney damny. — W Genui Baron Giusti Poseł nadzwyczayny Cesarza Franciszka 2 miał wstępną audyencyą, oświadczaiąc Ligurom przyiaźń i względy Monarchy swego. Doża odpowiedział imieniem RPtey.

Wiersz na pochwałę ś. p. Biskupa Pilchowskiego w Nu 97. umieszczony, był podany nie imieniem Jm. Uni. Wil. lecz przez osobę prywatną.

Aktualny tayny Konsyliarz Graf Michał Rumiańcow chce przedać darowany iemu maiątek w Gubernii Grodzieńskiey; za każdą duszę naznacza 125. rubi srebrn.; kto chce nabyć, raczy udać się dla umowy i targu do Grodzieńskiego Gubernatora cywilnego Taynego Konsyliarza Łańskiego.

Ponieważ w Ru teraźnieyszym 1803. 9br. 16. dnia w Sprawie JPP. Felixa i Elżbiety z Czerwskich Ptaszyńskich Małżonkow z Konsukcessorami zeszłego Xięcia Stefana Giedroycia Biskupa Zmuydz. w Sądzie Ziem Pttu. Wileń., uznawszy adcytacye wszystkich Pretensorów tegoż blizko rzeczonegp Biskupa Giedroycia i celem uczynienia Satysfakcyi zeznaiący do oczewistey rozprawy komportscyą całego maiątku do Kancelaryi Ziemskiey Wileń. zapadł Dekret. — z Tycpobudek aby ciż Pretonserowie wcześnie wiedzieli w iakim Sądzie pozyskiwać swoich preh tensyów maią i aby w dalszych Subseliach konwikcye nie przewodzili przez ninieysze ogłoszenie każdego po szczegulnie zastrzega się.

Pierwszy oddział Pisarzów Polskich, wydany przez JW. JP Mostowskiego przeszłego Kasztelana Raciązkiego, znayduie się w kilkunastu exemplarzach u WJX. Mickiewicza Profassora Fizyki w Uniwersytecie Wileńskim do rozdania niektórym z Prenumeratorów Litewskich, każdy zatém chcący odbrać exemplarz sobie należący, przysłać raczy Bilet prenumeraty, i przynim dukatow pięć na oddział drugi, a złł. 4. za transport, oprawę i inne wydatki z tey okazyi poniesione.

Sąd Texatorski Exdywizorski dla współ kredytorów skutkiem Dekretu Sądu Głł. Litt. Wileń. 2go Departamentu w Ru 1803. Mca 8bra. 9. zapadłego, w Mieście Szawlach w domu dłużnika Stugiewicza w Ru tymże Mca 9bra 10 d. złożony, zawiadamia, aby każdy iakie mieć może do tegoż Stugiewicza pretensye, na dzień 3. Maia 1804. Ru prefise zdowodami probuiącemi pretensye stawić się nieomieszkał.

Kantor Rekom: maiąc rozmaitey kondycyi i talentów ludzi do usług Panom do poprzedniczych Gazet referuie się. Guwernerowie, i Guwernantki wezwania siebie oczekiwaią. Tapicer gdy wzywaiących Panow, nie nayduie, czyni z siebie offiarę być u kogo przy znacznym Pałacu za murgrabiego; gdzieby i piluość zachował, i Pokoie mógł memblować (Do takowego umemblowania naydnie się na Kant. Paiąk naymodnieyszey roboty do sprzedania) Pasztetnik, Piekarz, Ogrodnik i dwóch Felczerów, chcą się na usługi obowiązać. Obfituiący Obywatel w Zboże i Siano, życzy razem na partyą umówić Kontrakt. Jeden maiący pięknego psa polowego tak pod fuzyą, iako i roziazd układanego chce zbyć. Popaie się i to: że się znayduią do naięcia stancye; ktoby z przyieżdżaiących do Wilna bez trudu one mieć życzył, niech się wcześnie do Kantoru zgłosi, naywygodnieysze otrzyma. Prócz tego ktoby chciał w mieście Pałace, lub Kamienice sprzedać albo nabyć to za zgłoszeniem się do Kantoru łatwo otrzyma. Podano do Kan. nie mało do zbycia Wsi, i Folwarkow; (i więcey Kan. takowych mieć spodziewa się gdy się o ich nabycie Obywatele zgłaszać nie zaniedbaią). Ma tez Kan. obligacye od wielu Obywatelow powzięcia wiadomości o Summach na czyste Possessye, ktoby do uprocentowania summy życzył; otém Kan. Korrespondentować z sobą zachęca. tytuł do Insp. Kan. Rekom. u S. Kazimierza.

Sąd Graniczno Taxatorsko Exdywizorski w Dobrach JW. Jana Nikodema Łopacińskiego Sta: Mscisławskiego i Łozdzieyskiego Orderow Poll: kawalera w Szarkowszczyznie w Powiecie Dzisnieńkim Gubernii Mińskiey położonym agituiący się, uwiadamia wszystkich kredytorow iego JW. St: Msci: ażeby na dzień 5 Januarii Ru 1804 do tychże dóbr Szarkowszczyzna z Dowodami swoich należności, i dla zaprzysiężenia onych przybywali ato pod utratą takowychże należności, w Skutek Dekretu Remissyinego Departamentu Drugiego Gubernii Mińskiey.

Urząd Dekretem Magistratu Wileńskiego do wyprzedaży przez publiczną Licytacyą Kamienicy w Mieście Wil: na Ulicy Trrockiey po Numerem 391. położoney, do Aktorstwa JP. Jana Posienickiego należącey, na rzecz Kredytorów i Pretensorów tegoż Posienickiego naznaczony, zawiadamia wszystkich w ogule, i każdego w szczegule Obywateli: iż Licytacya takowey Kamienicy odbywać się będzie w terminach 8bra 30. 9bra 16 i Xbra 14 dnia Ru idącego 1803 in fundo teyże Kamienicy, po południu od godziny 2 do godziny 6. ktoby zatéż życzył opisaną Kamienicę wiecznością nabydź, zechce w terminach oznaczonych in fundo takowey possessyi naydować się. A także wszyscy Jchmość Kredytorowie i Pretensorowie JP. Posienickiego ażeby przed wyiściem ostatecznego terminu na Licytacyą i wyprzedaż wyrażoney Kmienicy przeznaczonego, z dowodami pretensye probuiącemi, w Magistracie Wil: stawali i iawili się ę tenże Urząd uwiadamia.

Jakub Kredensarz rodem z Puchowicz ua rody mierney twarz i włosy blond maiący za świadectwem JW. Chorążego Tyzenhauza z rekomendacyą tegoż dostawszy się w służbę do JW. Podkomorzego Prószynskiego przyiowszy w dozor porcellanę. Srebro, bieliznę stołową szkło, i dalsze effekta ktemu właściwe, nieopowiednie kryiomo dnia 8 9bra odszedł z domu, niezdawszy powierzone sobie rzeczy, i nie dósłużywszy za kontraktem rok. — Ktoby go poścignoł i dostawił do Pałacu Przezdzieckich w Wilnie. Gdzie mieszka JW. Podkomorzyna Proszyńska odbierze przyzwoitą nadgrodę i obwieszcza się wszystkim powszechnie aby takowego zbiega iako bez świadectwa nikt do służby nie przyimował

JP Hurter nauczyciel Języka Niemieckiego, mieszkaiący w Korpusie Kadetów, ma honor uwiadomić iż ktoby chciał oddać do niego na Edukacyą uczniow, lub też kto z młodzieży chciał brać lekcyą tego Języka w iego lub też wswoim domu, tedy obowiązuie się ona dawać za umówioną cenę, i prosi takowych zgłosić się do niego.

JP. Stabingher Kapelmaister i Kompozytor Dworu Imperatorskiego, zamyślaiąc w krótce Miasto Wilno porzucić, ma honor uwiadomic JPanow Amatorow Muzyki, że ktoby zadał nabyć muzyki tak Wokalney iako Instrumentalney, równie i na fortepiano, a to ceną w cale pomierną, udać się ma do Domu Instytu. Dabre:

Jchmość Panow Józefa, Piotra i Joachima Bohomolców, a wprzypadku, gdyby iuż nieżyli ich naybliższych Sukcessorów, iakiegokolwiek stanu i godności uprasza się ninieyszym aby swoie mieysce mieszkania JP. Karner i Reyzer w Wilnie mieszkaiącemu gdzieby do nich listy adrassować można, oznaymili bez kosztow, iest w tym zamiar udzielenia im bardzo korzystney dla nich wiadomości.